

الگوی علم شناسی اصولیان

احد فرامرز قراملکی، علی مظهر قراملکی

چکیده:

اصولیان و فقها در نشان دادن اینکه دو علم اصول و فقه دانشهای مستقل و دارای هویت معرفتی معینی هستند باید آنها را با الگوی خاصی از علم شناسی انطباق دهند مهمترین مساله در علم شناسی ملاک وحدت بخش و تمایز دهنده مسائل علم است تنها الگوی علم شناسی فقها و اصولیان علم شناسی منطقی موضوع محور ارسطوئیان است این نشان دادن موضوع علم اصول و بیان اینکه مسائل اصول عرضی ذاتی آن موضوع است نزاعهای فراوان و مباحث چالش برانگیزی را به میان می آورد موضع اصولیان در قریب به ده قرن نشان دادن انطباق پذیری اصول با الگوی علم شناسی ارسطوئیان و رفع تکلف آمیز معضلات ناشی از آن بود خراسانی الگوی ارسطویی علم شناسی را مورد نقد قرار داد و به جای آن الگوی علم شناسی غایت محور را به میان آورد کسانی چون خویی و طباطبائی با نریه تفصیلی علوم حقیقی را از علوم اعتباری متمایز می کنند و تنها در علوم حقیقی به علم شناسی ارسطویی پای بند می شوند و در علوم اعتباری مبنای خراسانی را می پذیرند امام خمینی رشد تاریخی علوم را مهمترین دلیل بر عدم انطباق همه علوم - اعم از حقیقی و اعتباری - بر الگوی ارسطویی میداند این بصیرت تاریخی الگوی جدید علم شناسی را به میان می آورد

کلمات کلیدی: علم شناسی ارسطویی، خراسانی، امام خمینی و اصول و موضوع علم و عرضی ذاتی